

UNRRA Team 191

DIENOS ŽINIOS

Nr. 133 (152) II metai

Glasenbachas, 1946 spalio 2 d

IS NIURNBERGO TEISMO.

Niurnbergas. Vakar dienos priepietiniame posėdyje buvo užbaigta skaityti kaltinamasis aktas. Apie trečią valandą po pietų teismas vėl susirinko ir paskelbė sprendimus atskiriems kaltinamiesiems. Kaip jau vakar pranešėme, mirties bausmė lubausti šie:

Hermann Göring
Joachim von Ribbentrop
Wilhelm Keitel
Ernst Kaltenbrunner
Albert Rosenberg
Hans Frank
Wilhelm Frick
Julius Streicher
Fritz Sauckel
Alfred Jodl
Arthur Seys-Inquart
Martin Borman (uz akių)

Kalėjimo bausmėmis lubausiti šie:

iki gyvos galvos:

Rudolf Hess, Walther Funk, Erich Raeder

po 20 metų kalėjimo

Baldur von Schirach, Albert Speer

po 15 metų kalėjimo

Konstatin von Neurath

po 10 metų kalėjimo

Karl Dönitz

Išteisinti:

Franz von Papen

Hjalmar Schacht

Hans Fritzsche

Kaltinamieji buvo lubausti pagal jų kaltinamąją medžiagą, jų savaitėmis apsprendžiant ir apsverstant. Kaltinimai buvo svarstomi pagal keturius punktus: Pasirengimas užpuolimo karo, karo vedimas, karo nusikaltimai ir nusikaltimai prieš žmoniškumą.

Tik septyni nusikaltėliai rasti kalti visais punktais - tai Göring, Ribbentrop, Rosenberg, v; Neurath, Keitel, Jodl ir Frick. Raederis pripažintas kaltas pirmais trim punktais, Seys-Inquart 2,3,4 Hess 1 ir 2 Frank 3,4 Kaltenbrunner 3,4 Baldur von Schirach, kuris buvo kaltinamas 1 ir 4 punktais pripažintas kaltu 4 punktu.

Kaltinimų pagrindai buvo atydziai persvarstyti ir skaityti visa antradienio priepietė.

Lordo Lawrence perskaitytas kaltinimas rado tikrai kaltu tik viena Göringą. Apie jį sakoma, kad jo kalte vienintelė taip didelė esanti. Jo kaltei nerasta jokio pateisinimo. Nuo jo istojimo į NSDAP jis visa laiką buvo SA vadu ir Hitlerio patarėjas. Kaip karo, taip ir politikos vadas jis buvo didžiausias karo kurstytojas, jis ikure Gestapo, ant jo krinta koncentracijos stovyklų įkū

rims atsakomybė. Be to, jis buvo priverstinio darbo programos vykdytojas ir steigėjas antizydizmo ir baltos rasės žmonių persekiojimo. Visais šiais kaltinimais jis prisipažino. Teismas nerado galimomo sušvelninti Goeringo bausmės. Vien tik jo prisipažinimas sušvelnia pilno pagrindo jį nubauti.

Gali būti - taip sakoma Hess'o kaltinime, kad jis psichiriškai nesveikas, gali būti kad jis nieko neprisimena. Tačiau jis buvo pilno proto, kada jis tuos nusikaltimus įvykdė, ir todėl už tai turi atsakyti.

Buvęs Reicho užsienio reikalų ministras v. Ribbentrop yra pažymimas kaip vokiečių agresinės politikos diplomatinis šulys ir pripažintas kaltu už karo nusikaltimus ir nusikaltimus užimtose srityse bei satelitu kraštuose.

Nacionalizmo teorijų teoretikas Rosenberg yra daug prisidejęs prie rasinių teorijų sukūrimo, be to, jis kaltas už šveitsalių darbininkų išnaudojimą bei žydų išžudymą. Jį smarkiai kaltina jo darbai, atlikti užimtose rytuose srityse.

Buvusiojo jaunimo vado Schiracho svarbiausioji kalta ne ta, kad jis buvo HJ vadas, bet daugiau tai, ką jis padarė būdamas Vienoje, tai įvykdymas priverstinio darbo programos Vienoje ir iš viso jo veikimas Vienoje ypač prieš žydus.

Keitelio kaltinimas liečia jamveikimą prieš Austriją, kai jis gandas, radio pranešimais ir kariuomenės dalinių manevrais užėmė Austriją; be to, jis kaltinamas prisidejęs prie visų kraštų užpuolimų. Biss yra išleides išakymą, pagal kuri, pagautieji prieš parasiutininiai turi būti perduoti Gestapo.

Kaltenbrunner kaltinamas už daugelio belaisvių žudynes, sąjungininkų parasiutinininkų mirtį ir žydų teriojimą.

Teismo sprendime sakoma taip pat ir dėl ko kaltinamieji buvo išteisinti. Pav. von Papen padėjo jo 1934 metais sakytoji kalba, kurioje jis racionalizma pavadino terorizmu ir dėl to turėjo pasitraukti iš vicekanclerio vietos. Taip pat nebuvo įrodyta, kad Austrija buvo užimta jo iniciatyva. Hans Fritsche pavadinamas tik kaip rasių režimo šokėjas tarpas: Goeringo bei spaudos šefo Dietrich irėnkis.

Kaip nutestieji priėmė sprendimą.

Paskutini kartą Goeringas peržengė mazytes dureles, žengė pora žingsnių į priekį. Tada užsiedėjo klausomąjį ragelį ir klausyti sprendimui, tačiau paurtė galva zenklan, kad jis nieko nesigirdi. Tuo priėjo keliolika techniku ragelį sutaisė. Tada Goeringas ramiai išklausė sprendimą, apsisuko ir dingo už durelių.

Hessas - visai neklausė sprendimo. Skaitant sprendimą jis nežiūrėjo į teisėją, bet į uždangą, lyg sprendimas jo visaiškai neinteresuotų.

Ribentropas - visą dieną buvo išblyškes ir susijaudinęs; kai jis užsiedėjo ragelį, atrodė, kad tam naudoja paskutines jėgas.

Keitel - po sprendimo sušokėsi ir sudejo ragelį; jo veidas liko ramus.

Kaltenbrunner - iėjęs linktelėjo ir vaidindamas abejingą visam kam išklausė sprendimą. Paskui vėl nusilenkė ir išėjo.

Rosenbergas - išklausęs sprendimą, lumetė ragelį ant suolo.

Frank - akys buvo neramios ir apsiverkusios. Klausydamas sprendimo žiūrėjo į uždangą ir pritanimui linkėjo galva.

Frich - priėmė sprendimą visai ramiai o po to linkte lejo galva, lyg norėdamas pasakyti, kad jis girdejo ir to tikėjosi Streicher - po sprendimo paskelbimo padėjo atsargiai rageli ir žiūrėjo, nieko nematydamas prieš save; atrodo, kad jis norėjo dar kažką pasakyti. Kareiviams užkalbinaus, pamazu atsitolino.

Funk - žiūrėjo truputi netikėdamas, kai išgirdo sprendimą "iki gyvos galvos". Po to jis nesijudino. Atrodė, kad laukia tolimesnio sprendimo. Arba jis tikėjosi švelnesnės bausmės, arba bijojo mirties.

Danitz - išklause sprendimą lyg iš medžio nukaltu veidu, koki jis lyg šiol rodė. Tik kai jis padėjo rageli, jo veidas pradėjo krūpčioti.

Raeder - išklause sprendimo veidu, pilnu ištūžimo

Schirach - atrodo kencias ir piktas.

Saukel pajudino pečius, lyg norėdamas tikėti sprendimui? Jis pažvelgė į teisėją, stala, klausiamai ir dvejojdamas, lyg laukdamas revizijos.

Jodl - rodė savo sustingusį veidą, nei jis sudejo ragelio, nei nusilenkė.

Seys-Inguart - priėmė sprendimą dideliu pasitikėjimu

Speer - atsisisveikino žemai nusileikdamas, išgirdęs sprendimą.

Neurath - vienintelis iš kaltinamųjų, turėjęs normalią veido spalvą. Sprendimą priėmė ramiai ir sušivaldydamas. Neurath yra senas žmogus - jam perkiškla metų yra ilgas laikas.

Bausmės nebus įvykdytos prieš spalio 16

Sajungtinių Kontrolinės Tarybos kalbėtojas pranešė, kad nuteistiems kaletti yra nustatyta Berlio kalėjimas. Mirties sprendimas bus įvykdytas, jei kontrolinė taryba neatides, 16 spalio. Kaltinamieji gali iki seštadienio vidurnakčio ištekti malonės prašymus.

Malonės prašymai.

Paskutinišiais pranešimais Keitel prašys ji nekarti, o sušaudyti. Ribbentrop, Sauckel ir Seys-Inguart paduos malonės prašymus. Danitzas prašys sumažinti jo bausmę. Hess prašys jo bausmės pradžia atidėti.

Göringo advokatas nori pasitarti su juo dėl malonės prašymo. Ar kiti nuteistieji prašysis malonės, dar neaišku.

Jei nuteistasis neprašys malonės, jo bausmės vykdymas bus spalio 16 diena Niurnberge.

Sovietai nepateikinti sprendimu.

Po sprendimo paskelbimo lordas Lawrence pareiškė, kad sovietų atstovas buvo nepateikintas trim išteisinimais ir Hess'o sprendimu. Taip pat nepateikintas jis liko ir dėl Reicho kabineto vyriausios kariomenės būstinės ir generalinio štabo išteisinimo.

Sovietų atstovas pareikalavo, kad jo nepasitenkinimas būtų pažymėtas sprendime, kad galėtų pasiteisinti prieš ateinančia kartą.

Prie to reikia pažymėti, kad visi sprendimai padaryti balsu dauguma, tai yra trim prieš vieną.

Ir amerikiečių vyriausias kaltintojas Jakson liko nepatenkintas Schacht, v. Papen ir OKW, kaip organizacijos išteisinimu, kadangi tas gali turėti įtakos būsimame pramolininkų teisme.

AUSTRIJA REIKALAUJA PAPENO IR SCHIRACHO.

Viena. Austrų teisingumo ministras praneša, kad jie pareikalavęs Austrijai išduoti v. Papeną ir Schirachą, nes jie turi atsakyti prieš Vienos teisną, už Austrijos okupaciją.

Kas atsitiks su Papen, Schacht ir Fritsche?

Niurnbergas. - Niurnbergo kalėjimo direktorius pulkirinkas Andrus praneša, kad Papen, Schacht ir Fritsche bus paleisti, kai tik jis gausias isakymą. Kitų žinių jis neturi.

Trys išteisintieji dar turės pabūti antinacionalistinio stovykloje amerikiečių zonoje. Fritsche pareiškė, kad jis prieš tai nori truputi pasitostogauti ir paskui kaip galima greičiau stoti prieš vokiečių teisną, kad jis visiškai nekaltas.

Kadangi austrai jau seriai reiškė preterzijas, kad Papen, Schirach ir Seys-Inquart turi atsakyti prieš austrų teisną, laukiama dėl to sprendimo. Iki to laiko Papenas greičiausiai liks prieziuroje.

Dėl Papeno laikysenos, kaip Austrijos atstovo, Niurnbergo teismas pareiškė: Aišku, kad Papeno svarbiausias uždavinys buvo sugriauti Schussnigg vyriausybę ir remti Austrijos nacionalistus, kad krasta parengti prijungimui. Šio tikslo jis siekė intrygomis ir baidymo priemonėmis bei grasinimais, tačiau Niurnbergo teismo Okarta nemato bausmės už prastą politinę moralę. Be to, dar neįrodyta, kad Papenas sutiko su Hitlerio planu, pagal kurį Austrijos užėmimas turi paruošti dirva tolimesniam užpuolimui.

IS PARYŽIAUS KONFERENCIJOS.

Vakariškajame taikos konferencijos posėdyje sovietų blokas buvo nubalsuotas ir priimtas laisvo susisiekimo Dunojumi principas. Kartu buvo priimtas pasiūlymas, kad po šešių mėnesių po taikos sutarties pasirašymo turi būti susaukta Dunojaus konferencija, kuri turės aptarti Dunojaus kontrolės klausimą.

Politinės Bulgarijos komisijos posėdyje Graikijos reikalavimai patikrinti sienas su Bulgarija buvo didelė dauguma atmesti. Iš tikro tik du kraštai - Graikija ir Pietų Afrika - balsavo už sienos reviziją, gi 8 pasisakė prieš.

ANKARA - LONDONAS - VASINGTONAS.

Vašingtonas. Vyriausybės sluoksniai praneša, kad Turkija pasiuntusi JAV ir Britų vyriausybėms užklausa, kokia jų nuomonė esanti dėl paskutinės sovietų notos. JAV vyriausybė bus duotas kitas savaitė susisiekus su karininkais ir kitais vienetais. (Kaip žinoma, sovietai reikalavo Dardanelų kanalo perdavimą tarp sovietų ir turkų.)

Didžiausieji Turkijos dienraščiai kritikuoja sovietų reikalavimus. "Ankara" rašo, kad Turkija niekuomet nepakės jos sričių dalymo. "Samin" puola sovietų pateiktus argumentus, pagal kuriuos sovietas igaliavo Potsdamo sutarties tiesioginiams tartis su turkais dėl Montreux sutarties pakeitimo. Vyriausybės organas "ulus" klausia, kodėl sovietai taip užsipuola Dardanelų klausimą, ir tiki, kad turkai taip išaiškina tą klausimą, kad daugiau nebereikės kokių notų.

Sovietai kaukaze prie sovietų-turkų sienos daro karinius įtvirtinimus. Sovietų lėktuvai patruliuoja pasieniu.